Riedsútstel

It Beslút	:	27 februari 2025
Agindapunt	:	5
Status	:	Besluitvormend
Program	:	Program 7.1- Volksgezondheid & milieu
Eardere behandeling	:	Presintaasje Iepen Poadium:Ja
Portefúljehâlder	:	Mevr. C.M. de Pee
Amtner	:	Mevr. M. van Lohuizen
Taheakke	:	1. Preventie- en Handhavingsplan Middelengebruik, beleidsplan 2025-2029
Saak- en stiknûmer	:	202501274488/25ZG000986

Underwerp
Preventie- en handhavingsplan middelengebruik

Wy stelle jo foar te besluten om:
Het Preventie- en Handhavingsplan Middelengebruik, beleidsplan 2025-2029 vast te stellen.

Koarte gearfetting
Het Preventie- en Handhavingsplan Middelengebruik (P&HPM), beleidsplan 2025-2029, schetst het kader waarin de gemeente uitvoering geeft aan het terugdringen van het middelengebruik in Tytsjerksteradiel. Het college vraagt de gemeenteraad het plan vast te stellen.

Foech ried/kolleezje
Het P&HPM is een beleidskader dat door de gemeenteraad vastgesteld dient te worden. Op basis van dit kader wordt een concreet uitvoeringsplan opgesteld. Dit valt onder de bevoegdheid van het college van B&W.

Ynlieding
De gemeente moet elke vier jaar een nieuw Preventie- en handhavingsplan Alcohol maken volgens de Alcoholwet. Omdat het huidige plan is verlopen, is dit nieuwe plan opgesteld. Ook het ketenbeleid is verouderd en vraagt om vernieuwing. Dit hebben we geïntegreerd in het nieuwe plan.

Het gebruik van alcohol, drugs, of tabak hangt vaak met elkaar samen. We verbreden in dit plan daarom de focus en spreken van een Preventie- en Handhavingsplan Middelengebruik. Deze brede benadering sluit aan bij de doelen van het gezondheidsbeleid, Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), Nationaal Preventieakkoord en wordt ook bevestigd door de gesprekken die zijn gevoerd met (keten)partners.

Op 12 september 2024 is de gemeenteraad tijdens het Iepen Poadium geïnformeerd over het proces om te komen tot het nieuwe plan. Ook is inzicht gegeven in de acties die nu al worden opgezet. Een voorbeeld hiervan is de Stoptober campagne met Steyn Land.

19 december 2024 is het preventie en handhavingsplan opiniërend besproken in de gemeenteraad. Naar aanleiding hiervan zijn er een aantal wijzigingen in het plan aangebracht. Zo is onder andere het accent meer komen te liggen op de aanpak van drugsgebruik. Daarnaast is de streefdatum gesteld op 2030 in plaats van 2040, conform de richtlijnen van Nicotinee.

Histoarje
Het huidige Preventie- en Handhavingsplan 2019-2022, Alcohol en Drugsbeleid, is opgesteld voor de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel. De focus in dit plan lag op de jeugd en hun ouders. Het ketenbeleid van de gemeente Tytsjerksteradiel dateert uit 2008.

Te berikken effekt
De aanpak van middelengebruik vraagt om een lange adem en een brede, integrale benadering. Vanuit de visie in dit plan zetten we ons samen met (keten)partners in voor een gezonde en veilige leefomgeving. We kiezen voor duurzame resultaten. De komende jaren willen we een dalende trend inzetten voor de toekomst.

Onze doelstelling is dat het middelengebruik in de gemeente afneemt. Om dit bereiken kiezen we voor een omgevingsgerichte benadering. Daarbij kijken naar zowel de sociale als de fysieke omgeving. Voor een succesvolle aanpak kunnen we niet zonder verenigingen, onderwijs, welzijnswerk, huisartsen en noem maar op. We hebben elkaar nodig.

Arguminten
1. Voldoen aan wettelijke plicht
Met het vaststellen van het plan voldoen we aan de wettelijke plicht om een Preventie- en handhavingsplan Alcohol te hebben.

2. Sluit aan bij bestaand beleid
Het Preventie- en Handhavingsplan Middelengebruik sluit aan bij bestaand beleid en landelijke akkoorden: gemeentelijk gezondheidsbeleid, Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), Integraal Zorgakkoord, De Friese Preventieaanpak en het Nationaal Preventieakkoord.

3. Kader scheppend
Dit plan schetst het kader waarin de gemeente uitvoering geeft aan het terugdringen van middelengebruik. Op basis hiervan wordt een concreet uitvoeringsplan opgesteld. Zonder vastgesteld kader is er ook geen basis om verder te bouwen.

4. Maatschappelijk belang
De aanpak van middelengebruik dient een groot maatschappelijk belang. Zo weten we bijvoorbeeld dat jong beginnen met drinken de kans op een (drugsverslaving vergroot. Met een effectieve aanpak kunnen we de negatieve effecten van middelengebruik helpen verkleinen en voorkomen.

Alternativen
Geen Preventie- en Handhavingsplan Middelengebruik vaststellen is niet wenselijk, gezien de wettelijke plicht.

Kanttekenings/risiko's
1. Bezetting en capaciteit
De ontvlechting en opbouw brengen uitdagingen met zich mee. Per 1 januari 2025 zijn niet alle vacatures ingevuld. Daarnaast is het de vraag of we de ambities kunnen realiseren met de beschikbare ambtelijke capaciteit.

2. Effect
Gedragsverandering vraagt tijd. De effecten zijn vaak pas op de lange termijn zichtbaar en wordt beïnvloed door veel factoren.

Finânsjes
De gemeente heeft een coördinerende rol en deels uitvoerende rol in de aanpak van middelengebruik. Deze taken zijn ondergebracht bij de functie coördinator middelengebruik. Hier zijn 12 uur per week voor beschikbaar.

Vanuit het gezondheidsbeleid 'Tegearre sûn fiele 2022-2026' is er jaarlijks een uitvoeringsbudget beschikbaar van €5.000. In 2025 komt daar nog € 4.710 bij uit de Brede SPUK-regeling van het GALA. Vanuit gezondheidsbudget wordt er ook jaarlijks een bijdrage gedaan van €1.565 aan het samenwerkingsverband Nuchtere Fries.

Vanuit handhaving is er een budget van €30.000 beschikbaar om controles te laten uitvoeren, door een extern bureau, voor de naleving op het schenken onder de 18 jaar. Daarnaast zijn we aan het uitwerken hoe we de middelen uit het FrIZA (beschikbaar t/m 2026) kunnen verbinden met het uitvoeringsplan middelengebruik.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje
In de visie benoemen we het bouwen op de kracht van de Mienskip. We hechten veel waarde aan de signalen en verhalen uit de Mienskip. Dit doen we door in contact te zijn en te blijven met onze ketenpartners en inwoners.

Kommunikaasje
Hoe is /wordt er gecommuniceerd naar betrokkenen? Evt. communicatieplan in de bijlage. Voor kosten voor communicatie vraag je krediet aan bij de rubriek "Te besluiten om". Betrek afd. communicatie bij het opstellen van een persbericht.

Yntegraliteit
Het advies van financiën en juridische zaken is positief. Daarnaast is het plan tot stand gekomen in samenwerking met externe (keten)partners en collega's van diverse afdelingen. Deze integrale aanpak, middels een werkgroep middelengebruik, blijven we aanhouden voor de uitvoering van dit plan.

Previnsje
Preventie is een belangrijk onderdeel van dit plan. Voorkomen is beter dan genezen. Zonder handhaving is preventie echter minder effectief. Deze twee begrippen gaan hand in hand.

Ferfolchtrajekt
Na vaststelling wordt in Q2 2025 een uitvoeringsplan aan de raad aangeboden.

Evaluaasje
Op basis van de cijfers uit de gezondheidsmonitoren van de GGD worden de doelstellingen geëvalueerd. Maar monitoring en evaluatie zien we als een continu proces. Het uitvoeringsplan wordt een hybride document waarmee we kunnen inspelen op

actuele ontwikkelingen. Na 2 jaar wordt het uitvoeringsplan geëvalueerd en wordt er een nieuw plan opgesteld.

Burgum, 28 januari 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,	burgemeester,
dhr. drs. J. Krul	dhr. drs. L.J. Gebben

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 28 januari 2025 punt nummer: 5;

Beslút:

Het Preventie- en Handhavingsplan Middelengebruik, beleidsplan 2025-2029 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 27 februari 2025.

De griffier,	De voorzitter,
Mevr. mr. A. Dam	Dhr. P.J.A. van de Hoef